

ВСІ РОБІТНИКИ ПОВИННІ СПІШИТИ З ФІНАНСОВОЮ ДОПОМОГОЮ ДЛЯ КРОЛ

Оттава, Онт.
Старанням КРОЛ відбулося тут 11 вересня масове віче. Голова, тов. М. Чоповик, пояснив присутнім ціль віча і покликав до слова генерального секретаря тов. А. Е. Сміта.

Тов. Сміт в своїй п'ятигодинній промові пояснив збірним про бійний терор в Румунії, Польщі, Італії, Югославії та інших буржуазних країнах, де тисячі наших товаришів, боєвих робітників, караються по тюрмах. Не обминув він і «демократичних» країн, таких як Канада та З'єднені Держави. Тов. Музіт та Білігге невинно сидять 16 років в тюрмі. А в Канаді поліція робітникам паками голови розбиває. За те, що домагаються ліпших умов життя.

Потім говорив про економічну кризу. Завдяки модерним машинам є зараз в світі 40 мільйонів робітників без праці. А в Канаді нараховується около 300 тисяч безробітних. Говорив, що колиє робітники могли б знайти працю на фермах. Зараз і того нема, бо комбайни позабавили робітників праці і робітникам нівідси порятунку. Од-

нокий ритунок, це організація. Організацією робітники здобудуть собі краще життя.

Тов. Сміт широко говорив про Канадійську Робітничу Об'єднану Лігу, про її ціль та завдання та навів багато прикладів, які доказували, як вона широкі і завзято боронить і несе поміч робітникам в класовій боротьбі. Він заявив, що зараз КРОЛ має на своїх руках 42 судові розправи і ці процеси вимагають щонайменше \$2,000.

Присутні зложили добровільної колекції \$13.00, а зарди робітничих організацій внесли-пнули з каси \$12.50. Разом \$25.50.

Описав голова віча покликав до слова тов. Ніла, організатора 4 дистрикту Компартії Канади з Селборі. Тов. Ніл говорив про наступ капіталістичної класу на робітничу і пояснив, яку роль відіграє в ньому Комуністична Партія Канади. Розказав робітникам про те, як він був делегатом на конгресі Профінтерну в 1928 р. і бачив на власні очі здобутки трудящих. Промову організатора Ніла присутні нагородили бурєю оплесків.

П. Г.

ОКРУЖНА КОМАНДА УГА В КОЛОМІЇ ВИДАЛА СТРІЛЬЦІВ РУМУНСЬКІЙ САЛДАТЕСЦІ

Манер, Саск.

В 39 числі «У. Г.» був поміщений допис Дм. Микитюка, в якому він висловлює тільки добрі діла у старшин УГА, а всі обходять здалека. Я не буду заперечувати йому того, що так було або ні, бо з ним в тих частинах не бував, тільки торкнувся того, з чим дописувач розмишує і не гадав нічого.

В згаданій доповіді розхвалює, що пор. Палів, адютант Окружної Команди в Коломії, робив добро для свого народу.

Я хочу навести деякі факти, що зробив доброго Палів з Прком в часі окуповання румунами Покуття.

В той час, коли галицька армія відступала з-під Львова під напором польських військ, румуни вже чекали наказу на наступ на Покуття. Окружна команда анала добре, що румуни лагодяться до наступу, однак не робила жадних заходів, щоб поставити опір, або хоч вивести ті матки, які находились тоді в магазинах там, де їх по-

требувала армія. Вони тільки розіслали агітаторів, щоб селянство ставило опір румунам тим зброям, яке мало в руках. І як тільки румуни дали кілька гарматних вистрелів коло Святини, то окружна команда вперлася коло Станиславова. Всею полишила і ніхто не міг зорієнтуватись, що діється. В той час поляки були підготовані і пологоним подякам піддали зброю і почали наших стрільців розоружувати та обдирати до гола. В такім безладді ніхто не міг зорієнтуватись, не знав, що діється, бо команди ніякої не було і кожний тівав куди міг. Таке то робив тодішній адютант, а тепер посол до союму Палів. І як румуни заняли Коломию, то два тижні вивозили до Румунії нашу добра, а стрільці обдерті і без набоїв бігли на фронті.

І далше дописувач пише, «що національними інституціями прахнуть УНДО-радикали і мають правити». Цего дописувач не може з гори запевняти, бо зараз багато читальне находиться в руках Сель-Робу, про що дописувач добре знає, та чогось замовчав. Або краще було-б, як би дописувач був агітатор боротьбу зводять Сель-Роби з УНДО-радикалами таки в його селі. А що говорять дописувач, що через Сель-Робів внаслід кооператив в Заболотівщині, то це цілком неправда, бо я ті околиці ліпше знаю, як дописувач. Бо сьогодні там кожна кооператива розрослася і позакупувала такі річи, які потрібні селянам: як сівалики, трієри і таке інше. Кооперативні підприємства, а не упадають, як дописувач пише. Але це відноситься до тих кооператив,

які є під зарядом Сель-Робів. Не треба на когось накидатись, а краще приглянутись, як УНДО-радикали господарять в Рідній Школі, Просвіті і в Релігійнім Союзі, та по інших «народних» установах. Тоді не буде потреби говорити, що Сель-Роб зрадницький, бо він ще ніколи не зрадив. Він одинокий стоїть на сторожі інтересів трудящих мас на Західній Україні. А що УНДО-радикали прагнуть «народні» інституції, то це вони мусять завдячувати своїм приятелям полякам, що не дають розвинути такій організації, як Сель-Роб. Бо коли-б така організація не була переслідувана польською шляхтою, то я сумніваюся чи наші пани довго там сиділи-б.

Вкінці запитаю дописувача, чому то він, будучи ширим українцем, помагав будувати Польщу? Він є один з тих «снів України», що причинилися до будовання Польщі. Бо коли Червона армія прийшла до Галичини то оті «вірні сини» разом з Петлюрою і поляками відбивали наступ, а чейже мусяте признати, що в Червоній армії були і наші брати галичани.

Тоді, коли Польща стояла над могилою, «вірні сини України» допомогли польській шляхті відлати ваш бідний галицький народ в панську неволю. Ви мали нагоду будувати Україну тільки раз, а більше її мати не будете. Українське бідне населення в Галичині збудує Україну без хлопа і пана. Воно не буде сваритись, що один піп з боролю, а другий без бороли, як це сварились в Державнім Секретаріаті в Станиславові «наші» пани послі.

В. Григорюк.

ЖЕРТВУЄ СЕБЕ, ЩОБ РЯТУВАТИ ВІД ГОЛОВОЇ СМЕРТИ СВОЮ ЖІНКУ І НОВОНАРОДЖЕНУ ДИТИНУ

Торонто, Онт.

Кожному думаючому робітничий відоми, що теперішню кризу спричинила капіталістична система господарки, але увесь її тягар спадає на працюючу класу.

Про теперішню тяжке положення працюючої класи пише багато робітнича преса. Під робітничою пресою я розумію бовну пресу, а не ту, яка називає себе робітничою, а служить інтересам буржуазії.

Час від часу можна подивитися і в буржуазній пресі натрапити на велике безробіття в Канаді, можна прочитати як преса «журить» безробітників, як вона їм «співчуває», але все це є обчислене на те, щоб робітничу тримати на припію, дурити його і тішити його гими роботами, яких ніколи не буде.

Часом можна почути від буржуї, що і для них настали тяжкі часи, бо через велике безробіття не йде їм бізнес так добре, як попередніми роками. Дехто готов повірити, що дійсно канадійські буржуї фінансово підупали через одну економічну кризу. Але дати торонтоцьку буржуазну газету «Торонто Стар» і прочитати про оті «тяжкі» часи для буржуазії, то прямо кров буриться в чоловікові, як можна дозволити на те, щоби в країні одні не знали аж де дівати свої гроші, а другі не знали, як дістати кусок хліба для своїх голодних дітей.

В тії то буржуазній газеті пишеться на що буржуазія видає гроші. Я наведу кілька примірив, щоб доказати як бур-

жуазія дуріє і в який спосіб вона розтрачує гроші накопичені коштом того нещасного робітника, який не має за що купити зараз бохонець хліба.

Один пан дав за півзайма до голєння \$35, другий за шійки до рукавів \$125, третій за футро \$13,500, четвертий за лавку до офісу \$1,000, пятий за капелюх \$50 і т. д.

Та сама газета пише, що в Торонто є багато любителів нової моди різних убранных. Є між ними такі, що мають по 30 суктів, 7 шовкових капелюхів, 37 пар черевиків і по 7 автомобілів.

В контрасті до цього всеого один молодий робітник в Гемилтон оголосив в газеті, що він годиться продати своє тіло лікарям для наукових дослідів, якщо який медична інституція згодиться дати утримання його жінці і маленькому синови. Цей робітник оженився тому рік назад, члєить 23 роки життя і находиться зараз в прикрах обставинах, бо не може найти ніякого заняття.

Його імені газета в оголошенні не подала, але з оголошення можна вичитати, що він перед самим народженням сина втратив працю і находиться на березі голодової смерті. Щоб рятувати жінку і дитину, він готов жертвувати себе.

Вже кожному повинно бути ясно, що тільки революційною боротьбою можна усунути нинішню несправедливу систему і завести таку, в якій кожний мав би право на життя, якщо він сповняє якусь корисну для загалу працю.

Волинська

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ КОМІТЕТ ПРИ ВІДІЛІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ РОЗГОРТАЄ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Віннігер, Ман.

Коли наближається літо з своїми гарячими днями, тоді з кожним днем праця в робітничих організаціях звільняється, неважє примірає. А вже чи не найбільше терпить через гарячі дні організаційно-освітня

праця, якої ніяк не можна посувати вперед. Сама природа кличе товаришів і товаришок на поле за місто, щоб подихати свіжым воздухом. Хоч не хоч, треба працю прийняти, але формально комітети далі працюють, для них немає гарячих

дій, ні гарячих теплих вечерів. Вони регулярно відбувають свої засідання, на яких обмірковують дальній план праці, виробляють плани організаційно-освітньої праці на зимовий сезон, коли багато українських робітників з'їжджається з усіх сторін до Вінніпегу на зиму. Щоби не марнувати довгих зимових вечерів, частина свідоміших робітників їде до Укр. Роб. Дому і використовує той весь матеріал, який для них приготівив організаційно-освітній комітет.

Дехто з пораміщених члєнів може думати, що Вінніпег спить, бо праці його не видно на сторінках нашої преси. Але каже приповідка, що власна хвальба сорочки не даєть. Краще щоби хтось похвалив, чим хвалитися самому. Бо є багато і таких комітетів по цілій Канаді, що навіть дуже мало роблять, але в пресі забирають до сьїть місця на свою хвальбу. З другої сторони воно є добре писати регулярно на сторінках нашого органу, що відділи роблять, бо шим заставляється до праці ті відділи, які ще нічо не починали, або зовсім забули про освітню працю.

Тут я хочу звернути увагу, що організаційно-освітній комітет у Вінніпегу навіть дуже широк працював цего року. Минулої весни протягом двох місяців було вжито по селі Укр. Роб. Дому 18 докладів на різні теми. Ці доклади опрацьовували товариші і товаришки і виготовували по черзі в Укр. Роб. Домі два рази в тиждень стигаючи досить велике число слухачів, бо пересічно було около 300 на кожній лекції.

Хочу сказати, що старанням організаційно-освітнього комітету через літні місяці відбувалася школа англійської мови до якої учащало 45 товаришів і товаришок. Школа була поділена на класи: на початкувчих і на тих, які вже мали будь-яку підготовку в англійській мові. Науку провадили наші молоді товаришки, які покінчили англійські вищі школи. Курс тривав 3 місяці і щойно на днях закінчився.

Хі зїзд ТУРФДім виніє рішення, що всі відділи наших організацій повинні повести змагання між собою на певних ділянках праці в організації. Щоби це рішення перестати в життя і оживити наші відділи, організаційно-освітній комітет у Вінніпегу виготовив широкій план праці для змагань на організаційно-освітнім полі і викликає на змагання всі відділи наших організацій як: ТУРФДім, Жієкцій, РЗТ і С.-М. План цей в формі об'їзника всі відділи скоро отримають і треба, щоб після цих вказівок працювали.

Організаційно-освітній комітет у Вінніпегу починає свою працю вечером 1-го жовтня докладом про «Міжнародні полі дні». Всі інші доклади на цілий місяць жовтєв проголошені вже в пресі. І ті товариші і товаришки, які мають вільні вечери в тижні, повинні громадньо приходити на ці доклади і користати з них, бо знання це є сіла.

Робертка Оргосвіткому, С. А.

ПІД УВАГУ УСІМ ОРГАНІЗАЦІЯМ

Усім робітничим організаціям і усім тим робітникам, що посилають допоміжну страйкучим майнерам в Меркол, Алта, даємо під увагу, щоб всі фонди від них посілали на імя Й НАЗВИСКО: JOSEPH BOUTET, Secretary Workers International Relief Western Area Committee 416-1st Ave., N. E. Calgary, Alta.

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОІМ ПРИЯТЕЛЯМ?

Колі ні, то чому не постарєтесь, аби всі ваші приятелі читали «Укр. Роб. Вісті»? Ви зробите їм приятельську послугу, як зробите їх передплатами «Укр. Роб. Вістє».

ВІД 5-ГО ДО 11-ГО ЖОВТНЯ

ТИЖДЕНЬ ЗАПОБІЖЕННЯ ВОГНЮ

ТИЖДЕНЬ ЗАПОБІЖЕННЯ ВОГНЮ

БЮРО ПРАЦІ ПІ ВІДІЛІ ЗАПОБІЖЕННЯ ПОЖАРІВ

ПОЖАРИ

СПРИЧИНЮЮТЬ БАГАТО НУЖДИ

ВТРАТИ МАНІТОБИ ВІД ВОГНЮ

ЗА 1929 РІК

СОРОК ТРИ

(43)

ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

ЗНИЩЕНОГО

\$2,652,497

МАЙНА

Кожний може помочити зробити манітобу безпожарною, коли буде обережний

ISSUED BY AUTHORITY OF HON. W. R. CLUBB, MINISTER OF PUBLIC WORKS AND FIRE PREVENTION BRANCH

E. McGRATH, PROVINCIAL FIRE COMMISSIONER, WINNIPEG

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИЙТИ ЦІЄ СЕРЕДИ, 8 ЖОВТНЯ, ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ.

Зараз, вчас найгостріших класових боїв, треба усім робітникам і робітницям познайомитись блище про усі ті політичні партії Канади, що об'єднаным фронтом йдуть проти усіх трудящих. Про усі приховані й відкриті плани й програму тих протиробітничих партій Канади, вигадуєть доклад тов. М. ШАТУЛЬСЬКІЙ цієї середи, 8 жовтня, в 9-й годині вечером в Укр. Роб. Домі

ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ КАНАДИ

Оце й тема докладу, на який повинні прийти усі робітники і робітниця, що зараз находяться у Вінніпегу. Робітничтву треба пізнати зблизка своїх класових противників, треба розвідати за їхню силу й засоби в боротьбі з пролетарським фронтом, щоб ударніше повести наступ на одноілий фронт капіталу.

ЛОНДОНСЬКА ПОЛІЦІЯ ОХОРОНЯЄ ЗІЗД РЕФОРМІСТСЬКИХ ПРОФСПІЛОК ВІД РОБІТНИКІВ

Засідання з'їзду англійських профспілок 4 вересня, присвячене було привітаням представників закордонних реформістських профспілок, відбулось за бурхливої демонстрації присутніх гостей-робітників. Потік елейних компліментів і само вдоволеної хвалі Амстердамського Інтернаціоналу, Ліги Націй і англійського профруху, раптом перервано шумними протестами на хорах. Підчас промови представників реформістських профспілок, коли він заявив, що індійські профспілки скинули «провід Москви», з ріжних місць на хорах вибухли обурливі голоси: «Підкуплений негіднику, зраднику, соціял-демократичний прихвосте».

Дехто з делегатів з'їзду кинулись на хори і почали бити робітників. У цей час до прийняття, де засідав з'їзд, підійшла демонстрація безробітних Робітники, що примушені були вийти з засідання, приєдналися до демонстрантів. Перед будинком з'їзду відбувся великий мітінг.

Делегат від Глазго Гіншель вуд вимагав, щоб на з'їзд допустити депутата безробітних. Голова з'їзду Бірд заявив, що коли він ще повторить свою пропозицію, то буде виключений зі з'їзду. Чотири рази давали слово представникові уряду, міністрові Кляйнсові, але шпраз його зустрічала обструкція на хорах. Тоді Бірд запропонував

геть усім піти з хорів. Пропозиції не прийняли. Гіншельвуд заявив протест проти цієї пропозиції. У відповідь на це Бірд вимагав виключити Гіншельвуда зі з'їзду.

Приміщення, де засідає з'їзд, охороняють збільшені загони поліції.

АПЕТИТИ БРИТАЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

З Китаю повідомляють, що реакційна англійська газета «Пекін енд Тяньцзінь Таймс», що виходить у Тяньцзіні, вмістила статтю, де підкреслює шкідливий розвал індійської державности. Газета радить скористатись з хаосу в Китаї, щоб увірвати зайвий шматок для Англії. Газета висловлює побоювання, чи зможе Англія скористатись із цього моменту й повести досить тверду політику для захисту законних британських інтересів в Китаї».

ПРОЦЕС 21 УГОРСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

В Будапештенському суді почався процес 21 комуністів (з третьої групи масового процесу 106). 15 обвинувачених вже два з половиною роки перебувають у попередньому ув'язненні. Підсудні скористались із процесу, щоб влаштувати політичну демонстрацію й зустріли члєнів суду вигукми: «Хай живе Комуністичний Інтернаціонал!», «Геть кривавий фашизм!»

МАСОВЕ ВІЧЕ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА!

Подаємо до відома українським робітникам і робітницям міста Вінніпегу й околиць, що старанням вінніпегського відділу Робітничого Запомогового Товариства

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 12 ЖОВТНЯ 1930 РОКУ

в годині 2.30 пополудні

В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

МАСОВЕ ВІЧЕ

на якому, промовлятиме

ТОВ. М. ШАТУЛЬСЬКИЙ

на тему:

ЧОМУ І ЯК ЗАСНОВАНО РЗТ, ЯК ВОНО РОЗВИВАЛОСЯ, ЯКИЙ ЙОГО ТЕПЕРІШНІЙ СТАН, ЯКІ ЦІЛІ ВОНО СЛУЖИТЬ І ЯКУ КОРИСТЬ ПРИНОСИТЬ ВОНО РОБІТНИЦТВУ ТЕПЕР.

Це є ті питання, які повинні знати кожний члєн і члєнка РЗТ і кожний робітник і робітниця азагалі.

Місяць жовтєв є місяцем приєднування члєнства до Робітничого Запомогового Товариства. В цім місяці вінніпегський відділ приймає члєнів і члєнкинь за половину вступного. Кожний робітник і робітниця, які не є ще члєнами РЗТ, повинні з цего скористати й стати члєнами.

Ми кланчемо усіх робітників прийти на мітінг до Укр. Роб. Дому, 12 жовтня, послухати про що корисну організацію й стати її члєнами.

Товариші робітники і робітниця! Ви нині здорові, але ви не знаєте, що може завтра статися з Вами! Поки ви здорові, у вас є товаришій приятелі, але коли ви занедужаете, коли вас покалічить при роботі, коли вас якийсь інше несчасть постигне, тоді тяжко найти приятеля, який би вам допоміг! А коли ви станете члєном такої робітничої організації, як РЗТ, то вона завжди вам допоможе.

Дбайте про себе за здоров'я! Приходіть масово в неділю, 12 жовтня, в годині 2.30 пополудні на масовий мітінг до Укр. Роб. Дому, послухайте про цю організацію, а тоді вирішите, чи повинні ви стати її члєнами.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! В ЖОВТНІ ПРИНИМАЄМО ЧЛЕНІВ ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО!